UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland
Displaced Persons Camp Rare Book Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and other intellectual property rights associated with the materials in its collection and makes good faith efforts to locate copyright owners. According to the Library's knowledge, the Library may make this title publicly available for reasons including but not limited to: the title is in the public domain or the title is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

1167

РЕЗОЛЮЦІЇ

Ш-го Великого Збору

Українських Націоналістів

1947

СУЧАСНА ДОБА І УКРАЇНА

1

Доба світових війн і революцій значила шлях історії руїнами імперій, розгромом войовничих народів і упадком їх світоглядів расової виключности та насильства. Вкінці вона вивершилась потоптанням і поганьбленням одвічних ідеалів **чести, любови і свободи.**

Нага правда доби звучить: **загальна криза людського життя і самої людини.**

На понурих обріях світу дотлівають вогнища вчорашніх пожеж, а серед темряви зловісних ночей заблискують хижі спалахи — вістуни третьої і найбільшої завірюхи, що енергією глибоких протиріч і потворних пристрастей розладуються у вселенний змаг за долю людей, народів, рас і суходолів.

Апокаліптична доба нестримно гряде до повного вияву віками нагромаджених суперечностей думання, розбіжностей прагнення і непокараних злочинів діянь, щоб визволом на яву усіх сил розкрити містерію існування навстіж **великому дневі суду,** який вирішить, що зацілє і буде жити, а що впаде й відійде в забуття.

Пам'ять пережитого лихоліття і прочуття можливого загину в безодні майбутніх зривів виповнюють сучасність людей і народів **неопановним страхом,** що скував на їх устах крик розпачу і шепіт молитви, щоб провидіння було ласкаве і доля пройшла мимо них.

На роздоріжжях світу не видно живих пророків і рукотворних дороговказів спасення.

Під гострим зором людського розуму великий світ помножився у безконечність і горить міріядами зір, а рідна зелена земля міниться вогнями блискучої цивілізації.

Проте, в душі людини, володаря земних істот, залягла пітьма і розпач бездомного сліпця, що збився з дороги

і, непам'ятний мудрости прастарих мітів, не вміє рішитись ні на **свобідний чин Прометея,** ні на **відповідальний вибір Геракля,** але ладен піддатись на ласку сліпого випадку.

Неспроможність людини вичути небезпеку і протидіяти їй, прямо і надійно спричинена не браком **мужности,** але походить вона із **складности життя,** що ускладнила собою життєву тактику, самого її творця, який потрапив у залежність від власних надбань і боронить своє майно тоді, коли, передусім, смертельно загрожений **він сам і його рід.**

Справжнім пророком своєї долі мусить бути собі само життя в постаті суверенних людей і народів, спроможних у годину історичної проби виявити повноту духових сил і кинути в бій за свій прапор **свого ґенія життя.**

Ґеній — наймогутніший творчий вияв вічної ідеї життя, і він говорить у кожній людині мовою її роду.

2

Світоглядова борня доби великих зламів переходить у внутрішній двобій вічно-людської **ідеї свободи** і нелюдської доктрини колективного рабства — витвору духа московської імперії.

Жива ідея свободи — це прапор усіх поневолених народів і тих між державними народами, що збагнули грозу часу і вже відкрили джерело небезпеки для свого фізичного існування, своєї духової культури і свого становища в світі.

Поділ світу на **Захід і Схід** відбувається за починомпершого, з метою протиставитись другому в невблаганному наступі його нівеляційної доктрини, якою прагне обняти весь світ та підкорити його своїй нищівній волі.

Дух богоподібної людини проти тиранії сатанічної потвори в людському тілі — це заповідна тема сучасного змагу, ходом і вислідом якого окреслиться обличчя людської майбутности.

Перемога і переможець у найбільшому змагові історії обумовлені **родом зброї,** яка мусить бути **виявом повноцінних прикмет і вартостей вічної людини,** вирощеної з **ґрунту рідної землі** для **високого духового покликання.**

Бойова мораль воїна в похідних лавах **ідеї життя** за творчу будучність, одухотворена **етосом чистої лицарськости** — нести її прапор до перемоги за всяких умов і жертв.

За наявности руїн Української Батьківщини, мільйонів жертв, що впали від злочинних рук чорного і червоного тоталізмів, перед обличчям безприкладної недолі **всього українського народу** — поневіряного, гоненого і катованого в челюстях безмежної московської совєтської пропасти —

— сучасна Україна глибоко хилить голову перед маєстатом мертвих і долею живих своїх дітей та підносить вона її і випрямлює зоране ранами своє тіло до грядучого бою за завтрішній день життя свого і своїх потомків.

На похідний шлях у соняшне майбутнє бере Україна **хрест** — символ героїчного духа, **меч** — видимий знак сили живої крови, і **тризуб** — володарний знак тисячолітніх державних традицій української землі.

Сили землі, крови і духа в неподільній одності **української ідеї життя** творять основну правду України.

Україна підносить прапор своєї істоти і покликання, як заповідь собі і своїм синам — бути між народами світу суверенною одиницею і творити із своєї особовости своєрідні вартості життя.

Українська ідея життя є одна і неподільна в своїй органічній сутності, а її творча природа відкриває для живучих у її підсонні істот широкий простір індивідуального вияву і ростових змагань.

Сучасний український націоналізм сприймає так окреслену свідомість української національної ідеї, як головну правду свого світогляду і буде діяти в ім'я її та творити для неї всі засоби її життєвого росту і творчого здвигу.

Найперше завдання української сучасности — це освідомитись у всій соборності свого буття, думання і стремління — **в одність ідейного підмету** для визволу всіх своїх сил **у збірний чин державного воскресіння України.**

РЕЗОЛЮЦІЇ III-го ВЗУН'у

I

1. Організація Українських Націоналістів у час між II і III-м ВЗУН-ом, у період другої світової війни, перейшла черговий етап своєї вогневої проби. Вона ще раз ствердила свою здібність починати та проводити зріло і доцільно акції і керувати національно-визвольними процесами.

Оцінка ПУН-ом ситуацій, у яких опинялась Україна в другій світовій війні, була правильна, що стверджено дальшим розвитком подій. ОУН, розуміючи суверенність української визвольної політики, не пішла на авантурницькі кроки чи політичні комбінації, які були би шкідливі для української визвольної боротьби.

2. Коштом великих утрат у своїх членах, ОУН у 1941-42 роках розгорнула на Наддніпрянщині широко закроєну акцію, яка скріпила самостійництво та збудила нові революційні сили на цих землях.
3. Партизанська тактика ОУН, що брала в свою основу малі, добре військово та політично вишколені групи людей, виявилась єдино доцільною під кутом дальшого розвою подій. Провід УН, щоб не допровадити до братовбивчої боротьби, не вжив безоглядних заходів у напрямку усунення терористичних метод СБ, і це мало надалі фатальні наслідки для українського політичного життя.
4. III-й ВЗУН стверджує, що братовбивства, вчинені над членами ОУН та іншими українськими патріотами, тяжать далі над українським політичним світом і затруюють атмосферу в ньому.

   III-й ВЗУН жадає покарання винних у каїнових злочинах і викинення їх поза межі українського життя. Тих, які не заплямовані тими злочинами, III ВЗУН закликає повернутися в лави Організації Українських Націоналістів.
5. III-й ВЗУН висловлює признання Голові Проводу ОУН за його мужню, тверду та гідну поставу до націонал-соціялістичної Німеччини, коли він виступав — чи то в імені ОУН, чи українського політичного світу — в 1940—1945 роки.
6. Український націоналізм, як ідея та рух, що випливають із духу та потреб української нації, закорінився протягом останніх років ще глибше на всіх українських землях. У героїчній боротьбі кращих синів України, український націоналізм збагатив свої теоретичні основи та політичний досвід, використовуючи ці здобутки в поглибленні, удосконаленні своєї програми й тактики.
7. III-й ВЗУН зобов'язує Провід УН звернути якнайбільшу увагу на всебічний вишкіл кадрів під кутом потреб ближчого визвольного етапу, для якого мають бути розроблені теоретичні основи та зорганізовані матеріяльні засоби.

II

1. Намагання монополізації українського життя однією партією в нинішніх обставинах протиприродні і заздалегідь засуджені на невдачу. Вони лише анархізують українське суспільство.

2. Здиференційованість українського суспільства — це явище нормальне, але вона не повинна переходити певних меж, щоб не атомізувати нашого суспільства. Вона повинна знаходити свою розв'язку в національній солідарності, як головній прикметі всякого політично-дозрілого народу.

3. Вважаємо за нормальне й корисне змагання між політичними групами й організаціями, бо цим способом відбувається кристалізація ідей та добір людського матеріялу і цим шляхом оформляється правильна концепція визвольної акції. Та ці змагання, щоб дати практично-позитивні наслідки, повинні відбуватися в належній формі з додержанням етичних засад та засади національної єдности.

4. Вимагаємо від груп і організацій, які мають претенсії на певну ролю в українському суспільно-політичному житті, а зокрема в визвольних змаганнях, ясного окреслення своїх світоглядових, програмових та політичних позицій, бо лише за цих умов можлива організація загально-національного визвольного фронту.

5. Приймаємо, як факт, існування в українському світі, поруч націоналістичного руху, ще цілого ряду інших політичних і світоглядових течій. Одначе, лише націоналістична ідея може стати найпевнішою підвалиною визволення і державницького скріплення української нації. Тому націоналізм бореться і боротиметься за свою провідну ролю в українському житті.

6. Мислимо Національну Революцію, яко всенародній здвиг у напрямі визволення й державного оформлення української нації, здвиг, у якому візьмуть участь усі творчі соціяльні елементи і всі творчі національні політичні сили з належним суспільним підґрунтям. Тоталітарним намаганням знищити український народ духово, економічно, політично й біологічно, українці мусять протиставити всенаціональний фронт.

7. Заокеанська еміґрація має посісти на цьому фронті своє питоме місце, і своїм досвідом, впливами, засобами та

безпосередньою участю в змаганнях внести свою вкладку в велику справу визволення України і відбудови Української Держави.

III

1. Еміґрацію трактує ОУН, як дуже важливий, але побічний відтинок української Визвольної Боротьби. Проте, він важливий тим, що тільки поза межами московської окупації можливий вільний вияв духу українства та організація і систематична праця на деяких ділянках роботи.
2. Збройна партизансько-повстанська боротьба проти окупанта України в формі УПА чи якихось інших формацій — це один із виявів чинного спротиву українського народу, і наявність цієї боротьби — це його великий моральний і політичний капітал. Як рух всенародній, вона не сміє бути монополізована жодною партією чи групою.
3. III-й ВЗУН у приявності представників українських земель з гордістю вітає героїчних друзів-борців підпілля і повстанських загонів та заявляє, що всі зусилля націоналістичного руху спрямовані на піддержання їхніх змагань із ворогом:

   а) вшановуючи героїв, що впали в боротьбі, III-й ВЗУН клонить голови перед стражданнями і горем вдів, сиріт, батьків, сестер і братів, які залишились по них;

   б) III-й ВЗУН висловлює свою глибоку пошану друзям-інвалідам визвольних українських змагань останньої доби, та висловлює їм признання та вдячність за зразкове виконання обов'язку супроти Батьківщини.

4. Збройна боротьба — це вияв непримиримости України з режимом окупації, але на сучасному етапі визвольних змагань ОУН вважає за головне своє завдання на українських землях дальше закорінення підпільної сітки, як основної бази всебічної боротьби з окупантом і з його політикою нищення.
5. Ворог веде скажений приспішений наступ на душу української нації та її біологічну основу. Виселювання

мільйонів українців, організований голод, масові репресії, нищення найменших проявів української духової суверенности в мистецтві та науці, русифікація всього культурного життя до основ і масова колонізація України — це його засоби.

6. Сьогоднішня боротьба українського націоналістичного руху — це не лише боротьба за підготову зриву й останнього бою, а й за збереження цілости українського організму. Тому всякі передчасні виступи лише шкодять пляновій підготові й переведенню остаточного бою.

7. За передумову Української Національної Революції III-й ВЗУН вважає зрушення найглибших надрів народу, охоплення всіх суспільних верств та включення їх в організований фронт боротьби, бо щойно тоді революційно-самостійницька ідея здобуває повну базу під свій розвиток.

8. В долі української нації щораз більшу ролю гратиме українське робітництво. Воно щораз більше поповнюватиме революційні ряди. Воно, поруч селянства, буде одним із тих таранів, що повалять большевицьку систему.

9. Для успіху в боротьбі на життя й смерть із червоною Москвою, необхідний суцільний фронт поневолених народів і суцільний український фронт. Конкуренційна боротьба й міжгрупове співзмагання українських політичних середовищ, допустимі ще тепер, мусять зникнути на етапі головного удару. III-й ВЗУН кличе всі українські політичні середовища до завершення **повної, всенаціональної концентрації сил і створення одного спільного політичного центру ще перед початком вирішального етапу.**

10. Сила большевизму лежить у тотожності його цілей із цілями московського імперіялізму. Для повалення його, треба підкреслювати його антинародність, забивати клин поміж большевизмом і народом, між компартією й червоноармійцем, між верхівкою та рядовиками компартії.

11. Постава майбутніх наших воєнних союзників до державницьких змагань української нації може бути різна, але вона не вплине на ціль нашої боротьби. Українські революційні сили не дадуть себе узалежнити від зовнішніх чинників, а зіпруться на озброєні народні маси. Постава цих мас змусить сторонні чинники рахуватися з волею української нації.

IV

1. Існування непримиримих противенств поділило світ на два ворожі блоки держав: Західній, очолений США, та Східній, під проводом СССР. Совєти далі прямують до світової геґемонії шляхом підважування сучасних політичних і соціяльних режимів. Тим вони неминуче провадять до третьої світової війни.
2. Европа, знесилена другою світовою війною, опинилась між двома блоками і загрожена в своїх політичних та господарських основах. Під впливом цієї загрози та обставин повоєнного часу, европейські народи шукають рятунку в затісненні політичної і господарської співпраці між собою. Зокрема Англія намагається цим шляхом встановити нову рівновагу сил у світі.
3. Підлягаючи тим же вимогам та будучи загроженими в своєму існуванні розгоном московського імперіялізму та розростом Німеччини, народи сходу Европи прагнуть до творення більших державних з'єднань. Перед Україною відчувається перспектива організації та участи в блоку держав чи союзі народів, розташованих між Балтиком і Чорним морем.
4. Українська зовнішня політика, узгляднюючи факт наявности Української Совєтської Республіки в Організації Об'єднаних Націй, змагається за визнання світовими чинниками конечности відродження України, як національної держави, неминучости відірвання України від Росії та необхідности включення Української Держави в европейську політичну систему.
5. Українська зовнішня політика мусить прагнути до усунення тих труднощів, які, в формі імперіялістичних тенденцій поляків, стоять на перешкоді до відновлення Самостійної Соборної Української Держави.
6. Для успішности української зовнішньої політики потрібне створення Світової Української Репрезентації, яка б з участю заокеанської еміґрації провадила пропаґанду української національної ідеї та державности серед чужинного світу.

РОЗГОРТАЙМО ГОРДИЙ НАШ ПРАПОР

. . . Я глибоко зворушений виявом ваших почувань до мене. Зайво буде запевняти вас, що всі свої сили та все своє життя посвячу всеціло Українській Визвольній Боротьбі, як і досі його віддавав для добра свого народу в таємних студентських гуртках, у лавах Українських Січових Стрільців, Українській Військовій Організації (УВО) та ОУН. Так, як і досі, будемо ділити й далі дні смутку й радости, невдач і успіхів. Свідомий я, що щойно тоді зможу всеціло відповісти вимогам, які ставить до мене III-й Великий Збір, коли зможу цілком сподіватись Вашої найщільнішої співпраці, вашого повного, нічим не підірваного довір'я до мене і дальшого совісного виконування даних вам моїх доручень.

Чекає нас, друзі, невсипуща, тверда й мозольна праця, жертвенність та риск власним життям на шляху до визволення України.

Та немає у нас зневіри. Нам ясно світитиме зоря нашої Великої Ідеї, віра у правильний шлях і успіх нашої праці, в перемогу і здійснення прагнення батьків і наших задумів — жити вільним життям у власному Українському Державному Храмі. Нам присвічує віра у воскресіння Самостійної Соборної Української Держави нашим трудом і потом, нашою кров'ю та життям, яке радо віддамо на те, щоб жила і цвіла Вона — Україна.

Дня 30-го серпня закінчуємо III-й Великий Збір Українських Націоналістів, дня, в який радість із смутком обнялася: 30-те серпня — це річниця героїчної смерти двох найближчих співробітників славетної пам'яти Євгена Коновальця — Сеника-Грибівського і М. Сціборського; 30-те серпня — це річниця вступу об'єднаних українських Збройних Сил у столицю України 1919 року. І хай же нинішній день буде символом нашого переможного походу туди — на Дніпро!

Друзі з рідних земель, які є між нами, наша спільна праця хай буде ластівкою успішної революційної боротьби проти жорстокого окупанта!

Розгортаємо гордий наш прапор, щоб занести його до Золотоверхого і поставити на бані святої Софії!

Вперед, Друзі, до бою, до перемоги!!

(З кінцевого слова Голови ОУН
полк. А. Мельника).